

Priče iz davnina

Tekst: Ozren Šimić

Naravno, tko bi drugi dobio tu ideju ako ne dva istomišljenika iz Ivanić-Grada. Kako je počelo. Ljeto, vrućina, 6-ti mjesec, kombiniramo situacije kako bi naše ljetno vrijeme bilo moguće što kvalitetnije provesti.

Dotičnog dana, kada smo cure lovili van granica naše županije, preciznije u Čazmi. Čiro, ja i par Čazmanaca, kupali smo se na Okrugljaku (čitaj; jama koja je nastala kao bazen u blatu). Ne znam točno tko je prvi od nas dvojice spomenuo suludu ideju o tome da sutra krenemo na more tj. na Murter sa biciklima. Ostatak ekipe koja se našla tamo pogledala nas je izrazom koji govori „da, sigurno“. Naravno dogovor je bio da idemo.

Murter, otok kraj Tisnog, udaljen simpatičnih 400-tinjak kilometara od našeg Ivanića. A zašto Murter? Jednostavno, jer imamo besplatno ljetovanje u apartmanu kod mog strica i mog starog koji su trenutno radili na izgradnji nekih apartmana u samome centru Murtera. Zvučalo nam je kao odlična avantura za dvojicu kontroverznih biciklista poput nas, kojima je otići do Gornje Jelenske kraj Podgarića na sok ispred lokalnog dućana, bilo kao lagana šetnja po parkiću Ivanića. Nismo niti slutili što nas čeka.

Dojurio sam doma iz Čazme i bacio se na spremanje torbe i ostalih potrepština koje su nam neophodne kako za cestu tako i za ludih sedam dana mora, soli i pijeska. Starom sam obznanio naš naum, da sutradan palimo na more, i dobio čvrstu podršku od njega jer je on išao istog dana autom prema Murteru, pa ako će zatrebati zbog defekta ili ne daj Bože zato jer nismo fizički spremni na takvu vožnjicu, da nas pomete sa ceste. Ujedno se je trebao pobrinuti i da nas poštedi nošenja ruksaka koje će on prevesti a mi smo se naoružali vitaminima i mineralima. Sestra mi se, naravno, podsmjehnula i izgovorila onu rečenicu podrške zbog koje se održiš do samog kraja taman da je i apokalipsa na Zemlji „Krepat ćete do Ježeva i vratit ćeš se doma i bit totalno jadan! Radije reci da se ideš kupat na šodericu pa ak odustaneš da te ne bude sram... tak bi ja napravila!“, rekoh „Hvala Sis ali mi idemo do kraja da u moru ohladimo jaja!“ Jedino se je trebalo potruditi oko majke, pošto je bila sumnjičava, a i nije bilo isto kao provozati se do Šušnjara, uz dodatno objašnjavanje kako nema razloga za zabrinutost i da sam već dovoljno dugo na cesti te da imam kontrolu nad volanom i želje da to odvozim, nije imala previše izbora nego pristati.

Dogovor sa Čirom bio je da krećemo u 01.00h od mene, ali kako smo i inače pravodobni i držimo se rasporeda bez obzira na sve, krenuli smo u 01.40h. U tišini noći, koja nije bila baš topla već poprilično hladna, okretajući pedale kroz naša lijepa sela koja vrve od nagaznih balega, gdje selske đukele vrebaju i iskaču pred kotač u namjeri da nam ubrzaju tempo, krenuli smo smjerom Posavki Bregi – Trebovec- Ježevo- Ivanja Reka- Zagreb, preko Lučkog pa prema Karlovcu. Kroz noć smo prošli i dugački dio stare karlovačke ceste, te u cik zore se pojavili ispred Karlovca. Vidjevši nebo bez oblaka, pomislili smo, biti će to još jedan pakleno vrući dan. Tih stotinjak kilometara smo brbljali i vozicali se turistički, nakon Lučkog je počela staza malo skakati pa se tako naše pričanje svelo na šutnju. Oko Karlovca nam je noć počela prerastati u jutro, te prva okrijepna stanica nam se pokazala na vidiku. Bila je to benzinska postaja, u blizini autobusnog kolodvora. Sjećam se dobro da smo uletili kao bogci promrzli u zoru, pa se pokraj nekog zidića zaustavili poput Loleka i Boleka i pogledavali gdje smo. Pogled nam je pao taman na zalogajnicu u sklopu benzinske gdje su ljudi naoštrili zube i uživali u ranojutarnjim kobasicama, omletima i šunkicama. Došao je i trenutak da i mi otvorimo svoje, od trljanja na leđima, užegle sendviče od Poli i Piko salamice koja se ne guta lako ali dok uđe nikako da izađe. Naprosto ju osjećaš danima. Neću zaboraviti tu jutarnju hladnoću,

kratki dres i cvokot zubi. Spašavalo nas je Sunce na istoku jer će nas uskoro zagrijati a kasnije i ubijati. Nakon kratke stanke krenusmo putem Slunja.

Dionicu do Slunja smo sa relativno dobrim tempom odvezli, čitaj oko 2 sata cca 50km sa obzirom da se je reljef staze žestoko počeo dizati u visine. Putujući u autu, okolina, uvjeti i stanje na cesti je za razliku od prolaska na biciklu, nešto kao da gledate oluju iz sigurnosti svoje kuće. Kao prva stvar, ne propustiš detalje poput mirisa ispuha iz auspuha šlepera, auta, motora, pa čak i traktora sa okolnih livada. Na putu prema Slunju naletiš i na freze koje iskaču kao kokice iz lonca sa livada i njiva uz cestu. Uz nalete vjetra od masivnih kamiona, bilo je potrebno paziti da se držimo bijele desne linije uz cestu. Svjesni smo bili da više nema pričanja, promet je oživio i prve kolone su se stvarale ispred i iza nas. Oko 8-9 sati smo bili u centru Slunja. Eh, tu smo stali da kupimo malo banana kod dežurnog šipia u centru. Naravno, iskusno Ćirino oko za detalje je uočilo ekstravagantno ime doseljenika iz Albanije na reklami ispred voćarne. Dok sam ja pokušavao doći k sebi, Ćiro pred prodavačem nije skrivao svoj spaljeno-umorni osmijeh a kada je izlazio iz voćarne izjavio je „Pa baš i izgleda kao Šarafedin Muhari!“. Pod napadom euforije, čitaj umor, neispavanost, osjećaj omamljenosti, smijali smo se na klupi u parku Slunja od srca i do suza imenu jadnog čovjeka. Tu sam se javio starom da smo u redu, a on je tek kretao prema moru. Plitvička jezera su na nekih 30-40ak km od Slunja, ali nama se je učinilo mnogo duži put.

Počele su serpentine. Malaksalost i noge poput špageta oko 11sati su došle do izražaja, a i sunce je kurilo ugodnih 30ak stupnjeva. Voda koju smo ulijevali u gostionama sa puno leda je kroz šest do sedam min postala poput od one za čaj. Primijetili smo da nakon Slunja počinje pustopoljina, tj. ono što je rat učinio. Na kafić naletiš svakih 20-30km, što je užasno uzevši u obzir temperaturu zraka, a naseljenih kuća gotovo da i nije bilo, samo mi, naši ljubimci i ekipa u autima sa klima uređajima.

Plitvička jezera su nas jako iscrpila. Ma je to sve lijepo ali mislim i da sva ljepota svijeta ne može ublažiti onu blago iritirajuću uzbrdicu na kojoj smo se i mi razvukli poput žvake. Ćiro me je ostavio uz ovaj brijeg, dok sam se ja vukao poput gliste. Jedva sam došao do vrha gdje me čelični čovjek čekao, a ja zbunjen kako mu dobro ide. Pitam ga što se dešava, a on mi kaže pa uzmi si željeza i letiš. Nedostatak tog prijeko potrebnog minerala dovodi do izuzetno brzog tjelesnog umaranja i nesposobnosti obavljanja tjelesnog napora. Utjecaj njega na krv i dovod kisika do stanica mišića je od izuzetne važnosti pogotovo po danu poput ovog. Shvatio sam da imam simptome iznemoglosti, popio sam ga i čekao feferon u guzici. Nismo se dugo zadržavali jer ako stanemo uz cestu mogli bi se zasjest na duže vrijeme. Prema Korenici pa serpentine na Udbinu su za mene bile šala, ne znam dal je tableta minerala proradila pa me je dobro krenulo ali na tom brdu sam ja Ćiru ostavio i u zadnjem zavoju sam se okrenuo da bih primjetio Ćiru uzjapurenog lica boje prezrelog patlidana kako pruža ruku prema meni u nadi da ću usporiti. Sa đavoljim crvenilom na licu odbio sam glatko njegovu molbu. Znam da od Plitvica pa narednih 50ak km nije bilo nigdje za vode uzeti. Počele su halucinacije. U daljini bazeni, ljudi se kupaju, u hladovini se odmaraju, ali svi piju vodu... vodu, izvor života. Naravno ti bazeni su bili nedostižni i uvijek na istoj daljini. Dio od 10ak km ličke magistrale je bio svježe asfaltiran pa je upilo takvu vrućinu da se naprosto nije moglo disati, a osjećali smo kako se i same gume lijepe. Kasnije sam shvatio da se i plastika na kacigi skupila pri toplini koja je isijavala. Koža na nogama i rukama se skupila poput čvarka koji je netom prije ispao kotla.

Krbavsko polje gdje su u 15st. Turci ginuli, je bila beskrajno ravna cesta bez ičega na lijevoj i opet ničega osim livade na desnoj strani. Do Gospića smo ipak naišli na kafić gdje smo si i prezalogajili i popili pola šanka mineralne vode. Restaurant popularnog naziva „Levo“ je ipak bio na lijevoj strani ceste od smjera kako smo mi dolazili. Restoran maštovitog naziva, kojemu je interijer bio nalik na staru socijalističku kavanu sa limenim pepeljarama, je nama bio najljepši. Konobar u laganoj košulji sa mokrim flekama ispod pazuha je bio najbolji konobar za nas... samo da nam donese vode. Čak mu je i lički brk skočio kada je čuo odakle dolazimo, bilo je prošlo 15h.

Krenuli smo na grdosiju zvanu Velebit. Poput zvjери koja čeka da se popnete na nju i da uživete u osvojenom pogledu sa nje kada i ako stignete. Naravno, u podnožju izgleda kao neosvojiva planina ali hrabri cestovni vitezovi, koji su u tom trenutku izgledali kao zalutali Poljaci na cesti, su hrabro i odvažno krenuli uzbrdo. Taman sam isplazio jezik i mislio stati na totalno strmovitom djelu, kada se iza nas stvorio tegljač koji je vozio za 3km/h brže od nas. To je bio spas za nas. Prikačili smo se za taj tegljač i došli do vrha, uslijedilo je spuštanje prema Obrovcu, rezanje zavoja, prestizanje kamiona i auta... ma gušt koji se ne može opisati, ipak je to bila nagrada za uloženi trud na uzbrdici sa ličke strane. Spuštanje prema moru je trajalo 20ak min, ništa za usporedbu od uspinjanja. Naleti vjetra su trzali u svakom zavoju pa je dodatna doza opreza bila poželjna. Cestom do Obrovca, skrenuli na Gornji Karin i produžili do raskršća za Benkovac. Sve to je tako lako napisati, tako u dvije rečenice prijeći stotinjak kilometara valovite staze. U realnosti je to puno drugačije. Podosta je vremena prošlo od tog našeg tripa na more ali se dobro sjećam da nam je Velebit uzeo zadnje atome snage, više nisu pomogle niti vitaminske i mineralne tablete, nije pomogla niti kratka okrijepa u Obrovcu, nisu pomogle niti cure na plaži Karina uz cestu, avanturica se pretvorila u borbu za opstankom. Odustajanje nije dolazilo u obzir, to bi bio potpuni poraz, pred klupskim kolegama koji su znali na šta idemo, pred starcima, pred ljudima i najzad pred nama samima.

Cesta do Benkovca je poput zmije koja ide do neba, nakon svakog zavoja smo očekivali nizbrdo da se malo odmorimo... ali nikako, i opet još jedna, pa još i krah. Ne znam tko je prvi dobio napad izljeva emocija, malaksalosti, nemoći, nemotivacije i sve to u znoju okupano, znam da je rješenje bilo sjesti i čekati mojeg starog da dođe autom po nas. Stari je to očekivao puno prije, u glasu preko telefona mu se osjetilo divljenje i ushićenje. „Ćale, krepali smo!“ „Pa gdje ste??!“ „Eto nas kod Benkovca! Očeš doć po nas? Ovdje nigdje nema nizbrdice, samo uzbrdo, pukli smo..!“ „Ma dolazim po vas, bogami nisam mislio da ćete do ovdje dogurat, ja očekivao da ćeš puno prije zvati! Ajd krećem kroz pol sata“. Čekali smo uz cestu u bespuću. Ipak smo uspjeli doći k sebi i nekako se dogovorili da lagano krenemo. Uspjeh je bio i to što smo već bili na moru, te što smo prebacili preko pedala 350km, ostalo je još samo 100injak kilometara da bi uživali u obećanom otoku Murteru, gdje je jek sezone bio u punom cvatu. Zamišljali smo plažu, povjetarac s mora, tri Nizozemke oko nas kako nam trljaju ulje za sunčanje i nose osvježavajuće piće sa koktel bara na plaži. Naravno bila je i priča o tome što ćemo prvo kada dođemo... Kaže Ćiro- „Ja ću, buraz, onak kak se spustimo u centar, drito s bajkom u more, neću ni stiskat kočnice, a iz vode ću viknut konobaru „eee! daj mineralne!“ rekoh ja „Stari moj, ja ima da uletim u frižider... zabijem glavu u ledenicu... a nakon toga ću ga pojest!“ Nismo ni shvatili a već smo se počeli spuštati prema Benkovcu. Nagrada u obliku nizbrdice je došla kada smo je najmanje očekivali. Preko tih sela do Vodica smo relativno i brzo došli jer je padina skoro čitavim putem. Stari nas je presreo prije samih Vodica i upratio na Murter. Prošli smo šerifski u pratnji Opel Astre sa uključenim žmigavcima kao da smo upravo dovršili zadnju etapu Tour de Francea na Chanzelizeu, samo više kao poraženi cestovni ratnici nego kao biciklisti koji su u kondiciji. Kako nas opisati, vjetar u kosi, sol u oku, hračak u grlu i grč u nozi sa prelaskom na guzni mišić... sa time smo došli u centar Murtera u pratnji starog. Tamo nas je čekala nekolicina ljudi uz popratni aplauz. Odmah sam znao – ideja mog starog, koji je uvijek za takve događaje!- Nikad vidio ljude a oni se skupili kao da vozimo za mir u svijetu, pružaju ruke, grle nas... umalo da nam nisu i svoje kéeri ponudili u želji da im svijet pokažemo (malo pretjerujem), ali ovacija poput „Svaka čast majstori!“, „Ma nemoguće!“, „Odakle? iz Ivanića?“, ma nije moguće!“ ili nešto poput upadica... pogled na meni, „Dajte mu vode, onesvijestiti će se!“ ili „Ovaj hoda ko da se usro... a ni drugi nije bolji!“ (opaska na naš hod nakon silaska sa bicikla). Predali smo bicikle nekome u nadi da ih nikada ne vidimo više. Nakon pićenca u kafiću i sitne proslave u znak pobjede nad vrućom cestom, nepokolebljivim Velebitom, te srčane borbe protiv vjetra i ostalih brda došlo je vrijeme našeg obećanog odmora i jahanju na valovima u zagrljaju Nizozemki... U jednom trenu je moj stari pitao „I dečki, sad bi bilo dobro da i nazad krenete na biciklima.“, nismo se imali snage nasmijati toj neslanoj šali, mada smo par dana kasnije ozbiljno razmišljali o tome i naravno krenuli, ali to je opet priča za neki drugi put...